

JANUÁR

Boldogasszony hava

A hónap neve a latin Ianuarius szóból ered, ami pedig Ianus (Janus), a kétarcú római isten nevéből alakult ki.

	egyházi naptár	néprajzi naptár	nemzeti ünnep/történelmi emléknep/híres emberek
1. péntek	Lk 2,16-21 A mai napon Szűz Máriát, Isten anyját ünnepeljük. Mária istenszülő, azaz Isten anyja, hiszen ő foganta méhében a Szentlélektől, és ő szülte a világra Isten fiát, Jézus Krisztust, akiről valljuk, hogy valóságos Isten és valóságos ember.	Az egységes január elsejei évkezdést sok nép csak az utolsó évszázadokban fogadta el. Közismert szokás volt, hogy az óévtől hatalmas lárma, zaj, kolompolás közepette búcsúznak el. A jósló szokások közé tartozik a hagymakalendárium készítése, a szilveszteri ólomöntés, a gombócfőzés. Úgy tartották, hogy amit újév napján cselekednek, az hatással lesz az egész elkövetkező esztendőre. Tilalmak fűződnek ehhez a naphoz, például közismert az a hiedelem, hogy újév napján semmit sem adnak ki a házból, mert akkor egész éven át minden kimegy. Nem volt szabad főzni, mosni, varrni, állatot befogadni.	<ul style="list-style-type: none">• A béke világnapja.• 1018 évvel ezelőtt I. István fejedelmet Magyarország királyává koronázták.• Megszületett Petőfi Sándor.• Az Osztrák–Magyar Monarchiában bevezették az egységes mértékrendszert.• 46 évvel ezelőtt ezen a napon vezették be a postai irányítószámok rendszerét.
2. szombat	Jn 1,19-28 Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely Szent Vazult 362-ben szentelték pappá. Szerzetesi szabályokat fogalmazott meg, melyeknek a szigorú fegyelem, a feltétel nélküli engedelmesség volt a lényege.	.	<ul style="list-style-type: none">• Mária Terézia eltörölte a kínvallatást Ausztriában.• Thomas Edison megépítette első áramfejlesztőjét.• Megjelent a Kossuth Lajos szerkesztette Pesti Hírlap első száma.• Megszületett Erkel Sándor zeneszerző, karmester, Erkel Ferenc fia.

	<p>Előkelő családból származott, mégis védelmezte a szegényeket.</p> <p>Szent Gergely az írók és a költők védőszentje. Édesapja, aki 328-29-ben Nazianz püspöke lett, szentelte pappá 361-ben, ezt Szent Gergely később „zsarnokságként” emlegette. Elmenekült otthonról, és Vazulnál keresett menedéket.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Megszületett Meszlényi Zoltán Lajos vértanú püspök.
3. vasárnap	<p>Jn 1,1-18 Szent Genováva Nanterre-ben született 422 körül. Történelmi érdemeiért avatták szentté. Két ízben is megmentette városát, Párizst.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Olaszországban elkezdődött a Mussolini-féle diktatúra. • Leonardo da Vinci kipróbálja repülő szerkezetét. • Elkezdődött a Brooklyn híd építése. • Magyarországon üzembe állították az első gőzmozdonyt.
4. hétfő	<p>Jn 1,35-42</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 234 éve megszületett Jacob Grimm német meseíró és mesegyűjtő. • 210 éve megszületett Louis Braille, a vakírás feltalálója. A Braille-írás világnapja. • 156 éve ezen a napon szabadalmaztatták a görkorcsolyát.
5. kedd	<p>Jn 1,43-51 Oszlopos Szent Simeon A szíriai szerzeteseknél terjedt el, hogy a remete nem barlangba húzódott vissza, hanem egy oszlop tetejére. Élelmezéséről egy létra segítségével a körülötte megtelepedett tanítványok, zarándokok gondoskodtak. Az önsanyargatás legendás alakja volt Oszlopos Szent Simon. Ifjú volt még, amikor a szerzetesi életet választotta.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 136 éve ezen a napon született Sztójay Döme, aki 1944-ben volt Magyarország miniszterelnöke. • 258 éve született ezen a napon Diószegi Sámuel református lelkész, botanikus, a magyar növénytan megalapítója. • 164 évvel ezelőtt ezen a napon halt meg Pollack Mihály, a Nemzeti Múzeum, a Pesti Vigadó és a szekszárdi vármegyeháza tervezője.
6. szerda	<p>Mt 2,1-12 Vízkereszt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A vízkereszt utáni vasárnap a karácsonyi időszak vége, a farsang első napja. A 	<ul style="list-style-type: none"> • 41 évvel ezelőtt ezen a napon a Szent Korona visszatért Amerikából.

	<p>Nyugaton a háromkirályok, keleten pedig Krisztus Jordán folyóban való megkeresztelkedésének az ünnepe lett. Az utóbbi gondolatot később a római egyház is átvette, sőt hozzácsatolták Jézus első csodájáról (a víz borrá változtatásáról a kánai menyegzőn) való megemlékezést azt tanítván, hogy e három evangéliumi esemény Jézus istenségének első „megnyilvánulása”.</p>	<p>farsangi ünnepkör legfeltűnőbb mozzanata a jelmezes-álarcos alakoskodás. A XV. század óta szólnak az adatok a férfi-női ruhacseréről, álarcviseletről, az állatalakoskodások különböző formáiról. Napjaink leglátványosabb farsangi alakoskodása a Mohácson lakó rácok csoportos busójárása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ezen a napon a templomokban sót, vizet és krétát szentelnek. • A házszentelések során ebben az évben a következő kerül az ajtófélfákra: 20 C+M+B 21 A két szám a 2021-es évet jelzi, a C+M+B pedig: Christus mansionem benedicat! (<i>Krisztus áldja meg e hajlékot!</i>) • Az ortodox karácsony kezdete. 	
7. csütörtök	Mt 4,12-17 23-25		<ul style="list-style-type: none"> • Galileo Galilei felfedezte a Jupiter bolygó négy holdját. • 1764-ben leverték a madéfalvi felkelést, ahol székelyek tiltakoztak Mária Terézia rendelete ellen.
8. péntek	Mk 6,34-44		<ul style="list-style-type: none"> • Ezen a napon született 111 évvel ezelőtt Wass Albert erdélyi magyar író és költő. • 84 éve született Elvis Presley, a rock and roll koronázatlan királya.
9. szombat	Mk 6,45-52		<ul style="list-style-type: none"> • Hunyadi Mátyás levélben értesíti a pápát, hogy felveszi a törökök elleni harcot. • Bethlen Gábor elfogadta a Magyarország fejedelme titulust.

10. vasárnap	Mk 1,7-11		
11. hétfő	Mk 1,14-20		<ul style="list-style-type: none"> • Megszületett Jedlik Ányos István pap, fizikus, az elektromotor, a szódavíz-előállító-készülék és a dinamó feltalálója.
12. kedd	Mk 1,21-28		<ul style="list-style-type: none"> • Ezen a napon született Molnár Ferenc író, drámaíró, újságíró, Broadway-szerző. Egyik legismertebb műve: A Pál utcai fiúk. • A magyar musical napja.
13. szerda	Mk 1,29-39 Szent Hiláriusz Világi öltözetben szerzetesi életet élt. Kimagasló volt a tudományban, de erényes volt az életben. Püspökké választották, fő feladatának tekintette az eretnekek üldözését.		<ul style="list-style-type: none"> • A vallásszabadság napja.
14. csütörtök	Mk 1,40-45		<ul style="list-style-type: none"> • 856 évvel ezelőtt 32 éves korában - valószínűleg mérgezés következtében - meghalt II. László magyar király. • 718 évvel ezelőtt a budai várban meghalt III. András, az utolsó Árpád-házi király.
15. péntek	Mk 2,1-12 Remete Szent Pál Pál remete, másként Remete Szent Pál sivatagi remete volt, akit a magyar pálos rend szellemi őseként, példaképeként tisztel. Gazdag egyiptomi szülők gyermekeként született, ám hamar árvaságra jutott. A kietlen pusztába menekült, ahol hatvan esztendeig élt remeteként - életét Istennek szentelve.		<ul style="list-style-type: none"> • 1908-ban ezen a napon született Teller Ede, a hidrogén- és az atombomba egyik kifejlesztője.

16. szombat	Mk 2,13-17		<ul style="list-style-type: none"> • Ezen a napon született Mikszáth Kálmán író, • József Jolán író, József Attila nővére.
17. vasárnap	Jn 1,35-42	<ul style="list-style-type: none"> • Szent Antal napja. Remete Szent Antalt a háziállatok védőszentjeként tisztelték. 	<ul style="list-style-type: none"> • A Római Birodalom végérvényesen ketté szakad. • Ezen a napon halt meg 551 éve Szkander bég albán hadvezér és nemzeti hős, • 385 éve Szenczi Molnár Albert pap, egyházi író, nyelvtudós, az első magyar-latin szótár készítője. • Ezen a napon született Benjamin Franklin író, tudós, a villámhárító feltalálója, a Függetlenségi Nyilatkozat társszerzője.
18. hétfő	Mt 25,1-13 Árpádházi Szent Margit IV. Béla királyunk leánya. Margit a tatárjárás idején fogant. Amikor megszületett, királyi atyja engesztelésül Istennek ajánlotta. Tízéves korában került a Nyulak szigetén (ma Margit-sziget) emelt Boldogasszony kolostorba, hogy élte fogytáig szolgáljon Istennek és a dicsőséges Szűznek.	<ul style="list-style-type: none"> • Piroska napja. A naphoz időjárásiregula fűződik: Ha Piroska napján fagy, negyven napig el nem hagy. • Ehhez a naphoz házasságjósoló hiedelem is fűződik: aki ezen a napon piros kendőt köt a nyakába, az még abban az esztendőben férjhez megy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ezen a napon született Alan Alexander Milne angol író, a Micimackó megalkotója. • 1920-ban ezen a napon kezdődtek a trianoni béketárgyalások.
19. kedd	Mk 2,23-28		<ul style="list-style-type: none"> • 1737-ben született James Watt, a gőzgép feltalálója.
20. szerda	Mk 3,1-6 Esztergomi Boldog Özséb Nevéhez fűződik a magyar eredetű szerzetesrend, a pálosok alapítása és megszervezése. Szerette a magányt, sokat olvasott, tanult, könyveket írt, pap lett, a szentmise bemutatását olyan áhítattal végezte, hogy mély benyomást tett mindenkire, aki csak látta. Egy látomás		<ul style="list-style-type: none"> • 749 évvel ezelőtt ezen a napon halt meg Özséb, az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a pálos rend alapítója. A vasárnapi olvasmányokat és könyörgéseket itt mindig elérjük: boldogoseb.hu. • 1824-ben született Madách Imre költő, író, ügyvéd, politikus.

	hatására egyesítette a szétszórtan élő remetéket, rendet alapított, melynek népies neve pálosok lett. Ma hozzávetőlegesen 300 pálos szerzetes él a világ különböző tájain.		
21. csütörtök	Mk 3,7-12 Szent Ágnes Ágnes keresztény, szűz mártír, a legrégebbi időktől tisztelt szentek egyike. Ellenállt egy római férfi szerelmének, mondván ő Krisztus jegyese. Megalázták, meghurcolták végül megölték. Állítólag január 21-én temették el Rómában, azóta is ez a nap az ünnepe.	<ul style="list-style-type: none"> • „Ha Ágnes hideg, engesztel Vince, hogy teljék a pince.” - időjóslo regula. • Várandós asszonyok sós vízben mosdottak ezen a napon, hogy gyermekeik egészségesek legyenek. 	
22. péntek	Mk 3,13-19 Szent Vince Vince hispániai vértanút válogatott kínzásokkal gyötörték halálra (†304). Legendáját az Érdy-kódexben olvashatjuk.	<ul style="list-style-type: none"> • Vince napja: a szőlőtermelők figyelték az időjárást. Napos idő esetén jó, ellenkező esetben rossz borteremésre jósoltak. A drávaszögi falvakban „vincevesszőt” metszettek, amit meleg szobában vízbe állítottak, s abból, hogy mennyire hajtott ki, a következő év termésére jósoltak. 	<ul style="list-style-type: none"> • A magyar kultúra napja. • Kölcsey Ferenc 1823-ban megírja a Himnuszt.
23. szombat	Mk 3,20-21		<ul style="list-style-type: none"> • 1768-ban Mária Terézia úrbéri rendelettel szabályozta a magyarországi jobbágyok helyzetét. • 1735-ben ezen a napon született Kempelen Farkas, a sakkozógép feltalálója. • 1888. jan.23-án született Kállay Miklós, Magyarország egykori miniszterelnöke. (1942-1944)
24. vasárnap	Mk 1,14-20 Szalézi Szent Ferenc Francia püspök, teológus, író és egyházszerző, szónok, több pápa tanácsadója. Arisztokrata családban született, de lemondott nemesi rangjáról, és életét Istennek szentelte. A római katolikus		<ul style="list-style-type: none"> • 1459-ben Mátyást a Duna jegén királlyá koronázzák.

	egyház egyik legjelentősebb teológusának tartják.		
25. hétfő	<p>Mk 16,15-18 Szent Pál apostol megtérése A keresztényeket üldöző Pált a Krisztussal való találkozás tette Krisztus követőjévé. Pál számára a vallás, a hit megélése volt a legfontosabb. Farizeusként azt gondolta, a mózesi törvények pontos megtartása teszi igazzá az embert Isten előtt. Ez a vélekedése gyökeresen megváltozott, amikor megjelent neki Jézus. E találkozás során meggyőződött arról, hogy a keresztre feszített Jézus él. Az élmény hatására Pál is Krisztus feltámadásának hirdetője lett.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pál napja. A napot pálfordulónak is nevezik arra a bibliai történetre utalva, amely szerint a Jézust üldöző Saul ezen a napon tért meg, és lett belőle Pál apostol. • Népi hiedelem: ha tiszta idő van akkor jó szénatermés lesz, ha fúj a szél, kevés széna lesz. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1901-ben megszületett Fekete István író, költő. A gyermekirodalomban legkedveltebb művei: Tüskevár, Vuk.
26. kedd	<p>Mk 3,31-35 Szent Timóteus és Szent Titusz Szent Pál két hűséges munkatársára emlékezünk, akik Pálnak missziós útjain voltak segítségére. Személyesen is megtapasztalták, hogy mennyire szíven viseli Pál a közösségek sorsát.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Nemzetközi vámnap
27. szerda	<p>Mk 4,1-20</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 1757-ben megszületett Wolfgang Amadeus Mozart osztrák zeneszerző. • 1243-ban született Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla leánya.
28. csütörtök	<p>Mk 4,21-25 Aquinói Szent Tamás Latin nyelven író középkori olasz teológus, filozófus, domonkos rendi szerzetes. A római katolikus egyház a legnagyobb egyháztanítók között tartja számon. Tamás</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 1806-ban ezen a napon halt meg Csokonai Vitéz Mihály költő, író, műfordító, színész.

	megkülönböztette egymástól a tudást és a hitet. Miután azonban mindkettő Istentől ered, ezért a kettő igazságai nem mondhatnak ellent egymásnak.		
29. péntek	Mk 4,26-34		<ul style="list-style-type: none"> • V. László esküt tett az ország szabadságjogainak megtartására. • 440 évvel ezelőtt ezen a napon jött létre az utrechti unió.
30. szombat	Mk 4,35-41		
31. vasárnap	<p>Mk 1,21-28 Bosco Szent János Kilencéves korában álmot látott, amely meghívásának első jele volt. Kezdte maga köré gyűjteni a környékbeli fiúkat. Tanította őket, elismételte nekik a templomban hallott prédikációt. Közben rabokat, betegeket, szegényeket gondozott. Megalapította a Szalézi Szent Ferenc Társulatot, az egyháztörténelem egyik leghatásosabb szerzetesrendjét. Közben egy egész iskolarendszer fejlődött ki a kezdeményezéséből. Élete folyamán hatezer pap került ki intézeteiből. XI. Pius pápa 1929-ben boldoggá, 1930-ban szentté avatta.</p>		